

Uitstekende themadag aquacultuur en milieu

Terwijl de mestproblemen van de intensieve veehouderij voor de zoveelste keer opschudding veroorzaakten, maakte het van een rustdag in het WK-voetbal gebruik zich te bezinnen op de milieueffecten van visteelt en de gevogen die dat voor de teler heeft of kan krijgen. Tot nog toe werden er nauwelijks voorwaarden gesteld aan de lozing van teeltwater en vaste afvalstoffen, maar het is duidelijk dat dit niet lang meer zo zal blijven.

Nu de visteelt een volwaardige agrarische bedrijfstak begint te worden, vindt het Genootschap de tijd rijp eens aan andere dan zuiver produktie-technische aspecten aandacht te schenken. Een algemeen actueel raakvlak met de maatschappij is de milieuproblematiek. Ook de visteler krijgt daar vroeg of laat mee te maken. Dat het beter is zich daar tijdig mee bezig te houden en op in te stellen, in plaats van de zaak op zijn beloop te laten, was de rond vijftig deelnemers aan het eind van de dag duidelijker dan ooit.

De vijf inleiders belichtten het onderwerp uit verschillende invalshoeken. Prof. Dr. H. Rosenthal van de Universiteit in Kiel voerde de toehoorders met een boeiend betoog in vogelvlucht langs visteeltlocaties over de hele wereld waar men actief of passief met milieuproblemen was geconfronteerd. Actief waar het kweken zelf de natuurlijke omgeving sterk in ongunstige zin beïnvloedde, soms met on-

aangename gevolgen voor de eigen activiteiten; passief waar de natuurlijke omstandigheden, vaak achteraf, minder geschikt bleken voor de visteelt.

Heffingen

Vervolgens gaf de heer H. van der Loo van de Gemeenschappelijke Technische Dienst Noord-Brabant de misschien wel meest belangwekkende inleiding van de dag. Deze Dienst ondersteunt drie waterschappen in Oost Brabant bij hun taak als waterbeheerder. Aanvankelijk had men de visteelt ongemoeid gelaten, vertelde hij, omdat het niets leek te worden. Maar nu het toch serieus blijkt te worden is men in Brabant een beleid voor de lozing van water en afvalstoffen van kwekerijen gaan ontwikkelen. In klare taal zette Van der Loo vervolgens de beleidsvoornemens uiteen, waarmee Brabant de toon lijkt te gaan zetten voor het hele land. Lozingen op oppervlaktewater zullen in die voornemens volledig uitgesloten worden, terwijl voor het lozen op het riool heffingen zullen komen op forfaitaire basis of op grond van gemeten vervuilingseenheden. Dat zou een kwartje tot zestig cent per kilo vis kunnen gaan kosten, zo bleek uit een cijfervoorbeeld.

Metingen aan het systeem op het RIVO die door Ir. Andries Kamstra werden gepresenteerd wezen op soortgelijke bedragen. De invaller voor de zieke LUW-medewerker Heinsbroek liet daarbij echter zien dat een flinke vermindering van de heffing mogelijk wordt als slib en zwevende deeltjes uit het geloosde water worden verwijderd. Dan zit

men wel met het probleem waar men die 'mest' dan weer moet laten.

Voer

De pauze bood, naast het genieten van een goed verzorgde Javaanse rijsttafel, ruim gelegenheid oude contacten te onderhouden en nieuwe te vestigen. Ir. H.W.J. Lobée van Provimi belichtte vervolgens de invloed van het voer op de waterkwaliteit. In een gedetailleerde beschouwing gaf hij een beeld van de positieve en negatieve effecten van dKalkman gaat kabeljauw kweker die de samenstelling van het voer kan hebben op voederconversie, groei en vuilproductie in de kwekerij. Dat door kundige aanpassingen van de voersamenstelling verbeteringen in het verschiet lagen gaf de verzamelde kwekers moed.

Als laatste spreker vertelde Drs. J.A.J. Jansen van Dansk Akvakultur Centret (niet te verwarren met DAI) het tragikomische verhaal van de milieumaatregelen die de Deense forellentelers hebben overvallen. Deze maatregelen laten de doorstroombedrijven maar een zeer kleine marge tussen de concentratie van afvalstoffen in het geloosde en in het ingenomen water, zodat velen fors moeten investeren in zuiveringsinstallaties. Maar erger nog is de beperking van het voergebruik tot 1,2 maal de gemiddelde produktie van 1983 tot 1988, die tot een produktieverlies van 35 procent kan leiden. Dit wordt als een regelrechte en strenge quotering beschouwd en de neiging zich eraan te houden lijkt zeer gering.

In de discussie waren zowel de voorzitter van de Vereniging Aquacultuur Dick Jongman als de heer Van der Loo van mening dat Deense toestanden hier niet te verwachten zijn. Wel acht Van der Loo in de toekomst koppeling van de heffing aan de gebruikte hoeveelheid voer mogelijk. De discussie hield zich verder onder meer bezig met de mogelijkheid de reststoffen niet als

afval maar als grondstof te beschouwen (bijvoorbeeld voor hydrocultuur of als hoogwaardige mest) en met het terugdringen van het fosforgehalte in voer en afvalwater.

Met de suggestie op korte termijn mensen uit verschillende landen bij elkaar te brengen om voorstellen voor geharmoniseerde milieuvorschriften te ontwikkelen en daarmee eventuele overvallen van de EG op dit punt voor te zijn, eindigde een boeiende themadag. Aquacultuurnieuws hoopt u in komende nummers de inleidingen te kunnen presenteren. •

INSTALLATIEBEDRIJF
VERHOEVEN-DRUNEN BV

GRONDBORINGEN   POMPEN
ONTIJZERING   ONTHARDING

Grotestraat 138
5151 BN Drunen
telefoon (04163) 72378

SINDS 1898
Méér dan 90 jaar ervaring